

Výroky Otcov púšte - 4

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Júl 2010 13:53

Štvrté pokračovanie výrokov Otcov púšte...

O pokání

Hovorilo sa o abbovi Arseniovi, že mal na hrudi priehlbínu vymytú slzami, ktoré mu padali z očí počas celého jeho života, keď sedel pri svojej ručnej práci. Keď sa abba Pimen dozvedel, že je mŕtvy, s plačom povedal: "Naozaj si blažený, abba Arsenios, lebo si plakal kvôli sebe na tomto svete. Ten, kto tu dolu neplače kvôli sebe, bude potom plakať naveky. Preto je nemožné neplakať, buď dobrovoľne, alebo z prinútenia vo večnom utrpení."

Abba Ján z Kellie nám hovoril tento príbeh: V Egypte žila jedna veľmi pekná a bohatá kurtizána, ku ktorej prichádzali samí vznešení a mocní ľudia. Jedného dňa sa ocitla pri chráme a chcela vstúpiť dnu. Subdiakon stojaci pri vchode jej nechcel dovoliť vojsť a hovoril: "Nie si hodná vojsť do domu Boha, lebo si nečistá." Biskup počul ich škriepku a vyšiel von. Kurtizána mu povedala: "Nechce ma pustiť do chrámu." Biskup jej na to povedal: "Nie je ti dovolené vojsť, lebo nie si čistá." Naplnila sa ľútosťou a povedala: "Odteraz už nebudem smilniť." Biskup jej povedal: "Ak sem prinesieš všetko svoje bohatstvo, budem vedieť, že už sa viac nedopustíš smilstva." Priniesla svoje bohatstvo a biskup všetko spálil v ohni. Ona potom vošla do chrámu, plakala a vravela: "Ak sa mi toto stalo tu dolu, čo všetko by som stratila tam hore?" Tak sa obrátila a stala sa vyvolenou nádobou.

Abba Gerontios z Petry povedal, že mnohí pokúšaní telesnými rozkošami sa dopúšťajú smilstva nie vo svojom tele, ale v duchu, a zatiaľ čo chránia svoje telesné panenstvo, dopúšťajú sa cudzoložstva vo svojej duši. "Je dobré, milovaný, robiť všetko, čo je napísané, a strážiť svoje srdce so všemožnou starostlivosťou."

Abba Kýros z Alexandrie dostal otázku o pokušení na smilstvo, a on odpovedal: "Ak na to nemyslíš, nemáš nádej, lebo ak na to nemyslíš, robíš to. Myslím tým, že každý, kto nebojuje proti hriechu a neodporuje mu v duchu, dopustí sa ho telom. Je veľkou pravdou, že ten, kto

Výroky Otcov púšte - 4

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Júl 2010 13:53

---

naozaj smilní, netrápi sa tým, že na to myslí.”

Abba Pambon povedal: ”Ak máš srdce, môžeš byť spasený.”

Abba Eliáš, služobník, povedal: ”Čo zmôže hriech tam, kde je pokánie? A aký je úžitok z lásky tam, kde je pýcha?”

Abba Izaiáš tiež povedal: ”Ak sa Boh chce zmilovať nad dušou a ona sa búri, nič nenesie a robí si to, čo chce, vtedy dopustí, aby trpela tým, čím nechce, aby ho znovu hľadala.”

Abba Teodor z Fermu povedal: ”Človek, ktorý ostáva stáť na mieste, keď robí pokánie, nespĺnil prikázanie.”

Abba Teodor povedal: ”Obmedzenie potravy umŕtvuje telo mnícha.” Iný starec povedal: ”Bdenia ho umŕtvujú ešte viac.”

Abba Kopres povedal: ”Požehnaný, kto znáša ťažkosti so vďakyvzdaním.”

Abba Jakub povedal: ”Ako lampa osvetľuje tmavú miestnosť, tak Božia bázeň osvecuje ľudské srdce, keď vnikne doň, a učí ho všetkým cnostiam a príkazom Božím.”

Povedal aj toto: ”Nestačia nám len slová, lebo dnes je dosť slov medzi ľuďmi, ale potrebujeme činy, lebo to sa od nás žiada, nie slová, ktoré neprinášajú ovocie.”

O pokušeníach

Abba Pimen povedal: ”Počiatkom každého zla je nedbalosť.”

Abba Teodor zo Skítu povedal: ”Prichádza ku mne myšlienka, ktorá ma trápi a nenecháva slobodným. Nemôže ma prinútiť konať, len jednoducho zastaví môj postup v cnosti. Ale bdely človek ju odsekne a vstane k modlitbe.”

Abba Ján povedal: ”Som ako človek sediaci pod veľkým stromom, ktorý vidí divé šelmy a hady prichádzajúce vo veľkom počte proti nemu. Keď to už nemôže s nimi vydržať, vyštverá sa na strom a je zachránený. Tak isto je to so mnou, sedím vo svojej cele a bojujem so zlými myšlienkami, ktoré na mňa útočia, a keď už nemám silu proti nim, v modlitbe hľadám záchranu u Boha a som zachránený pred nepriateľom.”

Amma Teodora povedala: ”Usilujme sa vchádzať úzkou bránou. Ako stromy, ktoré neprestáli zimné búrky, nemôžu prinášať ovocie, tak je to aj s nami. Tento prítomný vek je búrkou a len vďaka mnohým skúškam a pokušeniam môžeme získať dedičstvo v nebeskom kráľovstve.”

Abba Evagrios povedal: ”Odstráňte pokušenia a nikto nebude spasený.”

Starec hovorieval: ”Keď neprežívame bojový stav, musíme sa pokorovať najviac, ako je len možné. Lebo Boh, keď uvidí našu slabosť, ochráni nás, ale keď sa budeme oslavovať, stiahne

svoju ochranu a sme stratení.”

Abba Pimen hovoril o abbovi Jánovi Trpaslíkovi, že sa modlil k Bohu, aby mu odobral vášne, aby bol slobodný od ustarostenosti. Šiel za starcom a povedal mu: "Nachádzam sa v pokoji, bez nepriateľa." Starec mu povedal: "Choď a naliehavo pros Boha, aby prebudil boj, aby si mohol znovu získať zármutok a pokoru, ktoré si zvykol mať, lebo len vďaka boju duša postupuje vpred." Tak teda prosil Boha a keď boj prišiel, už sa viac nemodlil, aby mu ho Boh odobral, ale vravel: "Pane, daj mi silu na boj."

O dôvere Bohu

Abba Dulas, poslušník abbu Vissariona, rozprával: Jedného dňa, keď sme sa prechádzali pri mori, mal som smäd a povedal som abbovi Vissarionovi: "Otče, som veľmi smädný." Pomodlil sa a povedal mi: "Napi sa z morskej vody." Napil som sa a voda bola sladká. Nabral som si z nej do koženej fľaše pre prípad, že by som neskôr bol opäť smädný. Keď to starec uvidel, opýtal sa ma, prečo si naberám z vody. Povedal som mu: "Odpusť mi, je to zo strachu, že budem neskôr opäť smädný." Vtedy starec povedal: "Boh je tu, Boh je všade."

Abba Epifanios povedal: "Človek, ktorý niečo dostane od iného kvôli svojej chudobe alebo potrebe, má v tom svoju odmenu a keďže je zahanbený, vracia to potajomky. Je to presne opačne ako koná Pán, Boh, ktorý prijíma potajomky, ale odmieňa v prítomnosti anjelov, archanjelov a spravodlivých."

Abba Ján povedal svojmu bratovi: "Aj keď sme opovrhovaní v očiach všetkých ľudí, radujme sa, lebo sme ctení v očiach Boha."

O pravej viere

Toto rozprával abba Daniel Faranita: Náš otec abba Arsenios nám hovoril o istom obyvateľovi skítu, ktorý viedol pozoruhodný život a mal jednoduchú vieru, no pre svoju ľahkovernosť bol podvedený a vravel: "Chlieb, ktorý prijímame, nie je skutočné telo Krista, ale len symbol." Dvaja starci, ktorí sa o tom dozvedeli, keďže poznali jeho výnimočný spôsob života, vedeli, že to nehovorí zo zloby, ale z prostoty. Prišli za ním a povedali: "Otče, počuli sme, že niekto povedal tvrdenie protirečiace viere, hovoriac, že chlieb, ktorý prijímame, nie je skutočné telo Krista, ale symbol." Starec povedal: "Ja som ten, kto to povedal." A starci ho začali napomínať: "Nedrž sa tohto názoru, otče, ale drž sa toho, čo je v súlade s tým, čo nám dala všeobecná cirkev. My veríme, že ten chlieb sám osebe je telo Krista. Ako to bolo na počiatku, keď Boh vzal prach zeme a stvoril človeka na svoj obraz, a nik nebol schopný povedať, že to nie je obraz Boha, hoci nebolo vidieť, že je to tak, podobne je to aj s chlebom, o ktorom povedal, že je jeho telom, a tak veríme, že je skutočne telom Krista." Starec im povedal: "Kým ma nepresvedčí samotná vec, nebudem plne presvedčený." Tak povedali: "Modlime sa k Bohu za toto tajomstvo počas celého týždňa. Veríme, že nám to Boh zjaví. Starec to s radosťou prijal a modlil sa týmito slovami: "Pane, ty vieš, že to nie je zo zloby, že tomu neverím, že sa nedopúšťam chyby z ignorancie, odhaľ mi toto tajomstvo, Pane Ježišu Kriste." Starci sa vrátili do svojich kélií a tiež sa modlili k Bohu: "Pane Ježišu Kriste, zjav toto tajomstvo starcovi, aby mohol veriť a nestratil svoju odmenu." Boh vypočul obidve modlitby. Na konci týždňa v nedeľu

Výroky Otcov púšte - 4

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Júl 2010 13:53

---

prišli do chrámu a sadli si všetci traja na ten istý pokrovec. Starec sedel uprostred. Mali otvorené oči a keď bol chlieb umiestnený na svätý stôl, ukázal sa iba tým trom, akoby bol malým dieťaťom. Keď kňaz natiahol ruku, aby lámal ten chlieb, zostúpil z neba anjel s mečom a naplnil čašu krvou dieťaťa. Keď kňaz nakrájal chlieb na drobné kúsky, anjel nakrájal dieťa na kúsky. Keď pristúpili bližšie, aby prijali sväté častice, starec sám dostal kúsok surového mäsa. Keď to videl, bál sa a vykrikoval: "Pane, verím, že tento chlieb je tvoje telo a táto čaša tvoja krv." Vzápätí mäso, ktoré držal v ruke, stalo sa chlebom, v súlade s tajomstvom sviatosti, a on ho prijal, vzdávajúc vďaka Bohu. Vtedy mu starci povedali: "Boh pozná ľudskú prirodzenosť, že človek nemôže jesť surové mäso, a preto premenil svoje telo na chlieb a svoju krv na víno, pre tých, čo to prijímajú vo viere." Potom ďakovali Bohu za starca, že mu dovolil nestraťiť odmenu za svoju prácu. Tak sa všetci traja vrátili s radosťou do svojich kélií.

Hovorilo sa o abbovi Agathonovi, že ho vyhľadali nejakí mnísi, ktorí sa dopyčovali o jeho vynikajúcom rozlišovaní. Chceli vidieť, či stratí náladu, a tak mu povedali: "Nie si ty ten Agathon, o ktorom sa hovorí, že je smilník a pyšný človek?" "Áno, je to čistá pravda", odvetil. Pokračovali: "Nie si ty ten Agathon, ktorý stále hovorí nezmysly?" "Som to ja." Opäť povedali: "Nie si ty ten Agathon heretik?" Ale vtedy odvetil: "Ja nie som heretik." Opýtali sa ho: "Povedz, prečo si prijal všetko, z čoho sme ťa obvinili, ale odmietol si to posledné?" Odpovedal im: "Prvé obvinenia som prijal, lebo prospejú mojej duši. Ale heréza je oddelenie od Boha. A ja nemám nič, čo by ma mohlo odlúčiť od Boha." Pri tomto výroku sa veľmi zadivili nad jeho rozlišovaním a vrátili sa poučení.

Abba Teodor povedal: "Ak sa priateľíš s niekým, kto padne do pokušenia smilstva, ponúkni mu svoju ruku, ak môžeš, a vyslobod' ho z neho. Ale ak upadne do herézy a nepodarí sa ti odvrátiť ho od nej, rýchlo sa oddeľ od neho, lebo ak sa omeškáš, aj ty môžeš byť stiahnutý s ním do priepasti."

Divá zver a svätí

Abba Anton povedal: "Poslušnosť so zdržanlivosťou dávajú človeku vládu nad divými zvieratami."

Abba Theonas jedol zeleninu, ale len tú, čo sa nemusí variť. Hovorí sa o ňom, že zvykol v noci vychádzať z kécie a zotrávať v spoločnosti divých zvierat, pričom im dával piť z vody, ktorú mal. Raz ktosi videl stáda antilop, divých somárov, gaziel a iných zvierat pri jeho pustovni. Tieto stvorenia mu vždy boli potešením.

Raz, keď hroch plienil okolitú krajinu, otcovia zavolali abbu Vissariona, aby im pomohol. Stál na mieste a čakal. Keď uvidel zviera, ktoré bolo nezvyčajne veľké, povedal mu, aby už viac nepustošilo krajinu: "V mene Ježiša Krista ti prikazujem, aby si už viac neplienil túto krajinu!" Hroch sa úplne stratil z týchto končín, ako keby ho odniesol preč anjel.

Abba Xanthios povedal: "Pes je lepší ako ja, lebo má lásku a nesúdi."

Prišli sme k stromu, vedení milým hosťiteľom, a tam sme natrafili na leva. Keď sme ho uzreli, môj sprievodca a ja sme sa zachveli, ale svätý starec bez mihnutia oka pokračoval ďalej a my

Výroky Otcov púšte - 4

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Júl 2010 13:53

---

sme šli za ním. Dravec, povedali by ste, že na Boží pokyn, sa skromne odtiahol nabok a sadol si, kým starec oberal ovocie z dolných konárov. Natiahol ruku plnú datlí, zvieru pribehlo a vzalo si ich tak pokojne ako nejaké domáce zviera. Keď dojedlo, odišlo. My sme stáli, triasli sa a neverili svojim očiam. Uvedomovali sme si, aká veľká viera je v ňom a aká úbohosť ducha v nás.

Kým sa abba Makarios modlil vo svojej jaskyni v púšti, pribehla znenazdania hyena a začala mu obližovať nohy. Nežne ho ťahala za okraj tuniky a viedla ho ku svojej jaskyni. Išiel za ňou a hovoril si: "Som zvedavý, čo odo mňa to zviera chce." Keď ho priviedla k jaskyni, vošla dnu a vyniesla svoje šteňatá, ktoré sa narodili slepé. Modlil sa nad nimi a vrátil ich hyene s uzdraveným zrakom. Ona sa vrátila dnu a ako poďakovanie mu priniesla hrubú kožu z barana a položila ju na jeho nohy. Usmial sa na ňu ako na nejakú milú osobu, vzal si kožu a natiahol sa na ňu.

O ovocí mníšskeho života

Istý starec prišiel do cely abbu Jána a našiel ho spať, s anjelom, ktorý stál nad ním a ovieval ho. Keď to videl, ušiel. Keď abba Ján vstal, opýtal sa svojho poslušníka: "Vošiel niekto dnu, kým som spal?" On povedal: "Áno, nejaký starec." Vtedy abba Ján spoznal, že ten starec mu bol rovný a videl anjela.

Abba Pimen hovoril o abbovi Nisterovi, že bol ako ten medený had, ktorého vyrobil Mojžiš, aby sa ľudia uzdravili. Mal všetky cnosti a bez slova uzdravoval každého.

O minulých a budúcich časoch

Starci sa pýtali abbu Agathona na abbu Eliáša: "Je to dobrý abba?" Starec im odvetil: "Vzhľadom na svoju generáciu je dobrý." Oni mu povedali: "A aký je v porovnaní s predošlými?" On im dal túto odpoveď: "Povedal som vám, že vzhľadom na túto generáciu je dobrý, ale v porovnaní s predošlými: v skíte som videl muža, ktorý tak, ako Jozue, Nunov syn, vedel zastaviť slnko na nebesiach." Pri týchto slovách užasli a vzdali slávu Bohu.

Svätí otcovia prorokovali o posledných generáciách. Vraveli: "Čo sme urobili my?" Jeden z nich, veľký abba Ischyrión odpovedal: "My sme splnili príkazy Boha." Ostatní sa pýtali: "A tí, čo prídu po nás, čo budú robiť?" On odpovedal: "Budú bojovať, aby dosiahli aspoň polovicu z našich činov." Oni sa pýtali: "A čo sa stane s tými, čo prídu po nich?" On povedal: "Ľudia tej generácie nedokončia žiadne dielo a príde na nich všetko pokušenie. Ale tí, čo sa osvedčia v ten deň, budú väčší ako my a naši otcovia.

Zdroj: grkat.nfo.sk